

Слід зазначити, що можливість проведення медіації за наявності домашнього насильства забезпечується самими принципами процедури. Медіація є добровільною, що означає можливість вийти з процедури у будь-який час, це дає відчуття автономії постраждалій особі.

Принцип конфіденційності забезпечує можливість сторін поділитися інформацією з медіатором, яка залишиться закритою для інших, що також дає відчуття безпеки.

Медіація є гнучким процесом, який адаптується під індивідуальні потреби. Таким чином є можливість перебування сторін в окремих приміщеннях, проведення процедури в онлайн форматі.

Вкрай важливим для проведення медіації за наявності домашнього насильства є компетентність медіатора, наявність спеціальної підготовки. Супервізія є обов'язковою для сімейних медіаторів у Великій Британії.

Підсумовуючи зазначимо, що в Україні та Великобританії вбачаються як спільні так і відмінні риси у підході до проведення медіації за наявності домашнього насильства. Спільним є застосування індивідуального підходу до оцінки ситуації, однак у Англії та Уельсі немає автоматичної заборони на проведення процедури. В кожному конкретному кейсі медіатор розглядає унікальну ситуацію та вирішує питання доцільності проведення медіації, слідуючи головному принципу «Не нашкодь».

Наталя Волкова,

*асистентка кафедри публічного права юридичний факультет
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2357-5822>*

МЕДІАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УЧАСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ПІДТРИМЦІ ТА ПРОСУВАННІ КУЛЬТУРИ МИРУ

Прийняття управлінських рішень потребує ефективних комунікацій, як інструментарію безпосереднього впливу на якість життя громадян. Результативність цих рішень залежить від різних чинників, у тому числі від розуміння

причин та рівня прийняття громадою обраних методів, які використовуються для вирішення конкретних проблем або виконання завдань.

Розвиток сучасного суспільства вимагає створення нових форм співпраці та взаєморозуміння, що природно обумовлюють нові методи комунікації. Ці нові методи мають бути ще більш оперативними, відкритими, прозорими, ефективними та якісними. Наявність цих характеристик сприятиме створенню такого типу комунікації, у якому учасники є рівноправними та активними, здатними налагоджувати комунікаційні канали, що дозволяють швидко передавати інформацію в обидва напрямки.

Як зазначає Д.В. Гринь, сучасний досвід багатьох розвинутих країн показує, що медіація є ефективним, фінансово заощадливим і своєчасним способом досягнення консенсусу, вирішення конфлікту порівняно з вирішенням спору в судовому порядку. Популярність медіації зумовлена і тим, що вона як досудовий спосіб вирішення трудових спорів є одним із засобів швидкого узгодження інтересів роботодавців і працівників, сприяє досягненню соціального миру в суспільстві та дає можливість сторонам зекономити час і витрати, пов'язані із вирішенням трудових спорів. Ураховуючи це, питання практичного застосування медіації у вирішенні трудових спорів стає дедалі популярнішим і в Україні[1]. Таким чином, у сучасному світі медіація – це не тільки альтернативний спосіб вирішення того чи іншого спору сторонами за допомогою посередника (медіатора), а є вже новим видом або, навіть, новою культурою діалогу, яка сприяє вирішенню ситуацій у «мирній формі».

Одним з унікальних аспектів медіації є її здатність відновлювати та зберігати відносини: у сімейних суперечках, конфліктах на робочому місці або громадських розбіжностях, медіація допомагає людям знайти спільну мову і підтримувати зв'язки, які в іншому випадку могли б бути розірвані. Медіація розширює права і можливості людей, надаючи їм можливість самостійно вирішувати свої конфлікти. На відміну від традиційних судових процесів, де рішення нав'язуються, медіація дозволяє сторонам брати активну участь у формуванні

результату, тим самим сприяючи підвищенню почуття відповідальності та контролю над вирішенням конфлікту [3].

Медіатор, який відповідає за ведення та керує процесом медіаційних переговорів, за допомогою вправного використання відомих йому фахових інструментів та знань створює для сторін максимально продуктивний простір порозуміння для прийняття ними самостійно ефективних власних рішень, спрямованих на задоволення їхніх глибинних потреб та інтересів. Всі рішення, які приймають партнери по конфлікту в процесі переговорів, є їх власними та перевіряються медіатором лише за критерієм реальності їх виконання та екологічності [3].

Принцип самовизначеності сторін активно реалізовується у гуманістичній медіації за моделлю Жаклін Моріно, яка з 1984 року була задіяна як посередник Міністерством Юстиції Франції у роботі щодо поширення медіації, внаслідок чого їй було доручено створити перший досвід юридичної медіації для прокуратури Парижа.[4] Інтегруючи власну практику у нормативні документи, останньою було запропоновано алгоритм підготовки медіаторів, що передбачав звільнення від ментального і концентрації на тілі та власному «слуханні», звільнення розуму від категоризації, оцінки та засуджень. Завдання медіатора в гуманістичній медіації полягає у віддзеркаленні внутрішнього простору медіанта, сприйняття зображення і повернення його саме таким, яким він його отримав. Разом з тим, цей меседж виходить за межі усвідомлення особи, яка ділиться власною історією, відбувається поза кордонами когнітивного рівня та відгукується глибоким прожиттям, залишеним поза увагою медіантів. Віддзеркалення це механізм, який дозволяє підхопити відчуття, відкрити багатогранність особистості, а отже здобути новий шлях пізнання. Медіація складається з трьох єдностей: місця, часу і дії. У медіації немає сепарації власного і соціального, людина сприймається комплексно, беззаперечно і безумовно. Розв'язання конфлікту не є основною ціллю, іноді усвідомлення прірви у світогляді є шляхом до налагодження взаємозв'язку між сторонами.

Отже, важливою опорою формування інституту медіації є культура самоусвідомлення, миру й злагоди. Чому існує така думка? Наш світ є багатограним і, на превеликий жаль, переповненим конфліктних ситуацій та потребує «мирних» способів. Але тут необхідно враховувати й те, що медіація як технологія вирішення конфліктів повинна враховувати ментальність самого суспільства, сучасні тенденції глобалізації та поточний стан інформаційно-комунікативного світу. Таким чином, інститут медіації популяризується через призму розвитку громадянської культури. Тут ми маємо розуміти, що рівень культури суспільства повинен бути високим, адже якщо не буде відбуватись розвитку культури, то, відповідно, не сформується спільнота здорових та спроможних до життя в соціумі членів.

Список використаних джерел:

1. Д. Гринь: Медіація як один із альтернативних способів вирішення індивідуальних трудових спорів: досвід зарубіжних країн, URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/267320>
2. Закон і Бізнес. Медіація, як спосіб досудового досягнення миру, URL: <https://zib.com.ua/ua/149765.html>
3. Поліцейська медіація як інструмент захисту прав та інтересів громадян: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 20 вересня 2022. Одеса, 2023. 120 с., URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/-https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c01b1dfa-aa5f-4869-b23b-71495d82b243/content>
4. Жаклін Моріно. Гуманістична медіація. Ще один погляд у майбутнє. Київ. Видавництво Ростислава Бурлаки, 2023